

Sag C-455/06

Heemskerk BV og Firma Schaap mod Productschap Vee en Vlees

(anmodning om præjudiciel afgørelse
indgivet af College van Beroep voor het bedrijfsleven)

»Forordning (EF) nr. 615/98, nr. 1254/1999 og nr. 800/1999 — direktiv 91/628/EØF — eksportrestitutioner — beskyttelse af kvæg under transport — kompetence for en forvaltningsmyndighed i en medlemsstat til i strid med den erklæring, som er afgivet af embedsdyrlægen, at afgøre, at det transportmiddel, som er anvendt til transport af dyr, ikke er i overensstemmelse med fællesskabsbestemmelserne — kompetence for domstolene i medlemsstaterne — prøvelse af egen drift af anbringender med grundlag i fællesskabsretten — national regel om forbud mod reformatio in pejus«

Forslag til afgørelse fra generaladvokat Y. Bot fremsat den 6. maj 2008 I - 8766
Domstolens dom (Store Afdeling) af 25. november 2008 I - 8799

Sammendrag af dom

1. Landbrug — fælles markedsordning — eksportrestitutioner — betingelser for ydelse
(Kommissionens forordning nr. 615/98, art. 1 og art. 5, stk. 3 og 7; Rådets direktiv 91/628, som ændret ved direktiv 95/29)

2. *Landbrug — fælles markedsordning — eksportrestitutioner — betingelser for ydelse (Kommissionens forordning nr. 800/1999; Rådets direktiv 91/628, som ændret ved direktiv 95/29)*
3. *Landbrug — fælles markedsordning — eksportrestitutioner — betingelser for ydelse (Rådets forordning nr. 1254/1999, art. 33, stk. 9; Rådets direktiv 91/628, som ændret ved direktiv 95/29, bilag, kapitel VI, punkt 47, afsnit B)*
4. *Fællesskabsret — søgsmål ved national en domstol — anvendelse ex officio af en bestemmelse i fællesskabsretten, som indebærer en tilsidesættelse af en national regel om forbud mod reformatio in pejus — den nationale domstols forpligtelse til anvendelse af en sådan bestemmelse — ingen sådan forpligtelse*

1. Forordning nr. 615/98 om særlige gennemførelsesbestemmelser for ordningen med eksportrestitutioner for så vidt angår kvægs velfærd under transport, navnlig artikel 1 og artikel 5, stk. 3 og 7, skal fortolkes således, at den nationale myndighed, som er kompetent til at udbetale eksportrestitutioner, er beføjet til at afgøre, at en dyretransport ikke er blevet udført i overensstemmelse med bestemmelserne i direktiv 91/628 om beskyttelse af dyr under transport, som ændret ved direktiv 95/29, selv om embedsdyrlægen i medfør af den nævnte forordnings artikel 2, stk. 3, har attesteret, at transporten var i overensstemmelse med direktivets bestemmelser. Som grundlag for denne konklusion skal den kompetente myndighed basere sig på objektive oplysninger vedrørende dyrenes velfærd, der rejser tvivl om pålideligheden af de dokumenter, som er fremlagt af eksportøren, idet denne i givet fald har bevisbyrden for, at de oplysninger, som den kompetente myndighed påberåber sig til støtte for, at direktiv 91/628, som ændret ved direktiv

95/29, ikke er blevet overholdt, er irrelevante.

(jf. præmis 32 og domskonkl. 1)

2. Når den kompetente myndighed i eksportmedlemsstaten skal vurdere, om der består et krav på restitution i de tilfælde, som er nævnt i forordning nr. 800/1999 om fælles gennemførelsesbestemmelser for eksportrestitutioner for landbrugsprodukter, såfremt et skib er godkendt af flagmed-

lemsstaten til transport af dyr for et bestemt areal, skal den kompetente myndighed basere sig på denne godkendelse ved vurderingen af, om fællesskabsbestemmelserne vedrørende dyrs velfærd under transport er blevet overholdt.

For at kunne meddele en godkendelse skal den kompetente myndighed i flagmedlemsstaten foretage en indgående kontrol ved beregningen af det samlede nytteareal på skibet, inden for hvilket der er sikkerhed for dyrenes velfærd under transporten. Det må derfor antages, at det areal, som er angivet i godkendelsen, udgør det areal, inden for hvilket dyrenes velfærd er sikret.

(jf. præmis 36 og 38 samt domskonkl. 2)

3. Det krav, der er fastsat i artikel 33, stk. 9, i forordning nr. 1254/1999 om den fælles markedsordning for oksekød, og hvorefter »dyrevelfærdsbetingelserne i fællesskabsforskrifterne [skal] overholdes« — hvilket krav er en betingelse for at udbetale eksportrestitutioner ifølge de nævnte bestemmelser — skal fortolkes således, at når det er godtgjort, at fællesskabskravene vedrørende lastetætheden i kapitel VI, punkt 47, afsnit B, i bilaget til direktiv 91/628 om beskyttelse af dyr under transport, som ændret ved direktiv 95/29, ikke

er blevet overholdt under transporten af dyrene, må det i princippet konkluderes, at disse bestemmelser er blevet tilsidesat med hensyn til alle de levende dyr, som er transporteret.

(jf. præmis 39 og domskonkl. 3)

4. En national domstol er ikke efter fællesskabsretten forpligtet til af egen drift at anvende en bestemmelse i fællesskabsretten, når anvendelsen heraf ville medføre, at den tilsidesatte princippet om forbuddet mod *reformatio in pejus*, som gælder efter den relevante nationale ret.

En sådan forpligtelse vil ikke blot være i strid med princippet om retten til forsvar, retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, som ligger til grund for det nævnte forbud, men vil også udsætte den person, som har anlagt sag til prøvelse af en forvaltningsakt, der er bebyrdende for vedkommende, for risikoen for, at han på grund af sagsanlægget stilles endnu ringere, end han ville være stillet, hvis han ikke havde anlagt sag.

(jf. præmis 47 og 48 samt domskonkl. 4)